

گروه آموزشی : ریاضی

تاریخ : ۱۴۰۲/۳/۲۰

وقت : ۱۲۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی :

شماره دانشجویی :

نام مدرس : سیدرضا موسوی

دانشکده علوم ریاضی

امتحان پایان ترم درس ریاضی ۱ (علوم پایه)

نیمسال (اول / دوم) ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱

توجه :

از نوشتن با مداد خودداری نمائید.
استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.
در طول امتحان به هیچ سوالی پاسخ داده نمی‌شود.

سوال ۱- دوره تناوب و مقادیر ماکزیمم و مینیمم تابع $y = 3\cos(\pi x) + 2$ را به دست آورید. ۱۵ نمره

سوال ۲- در صورت وجود ، محاسبه کنید : $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 5x + 6}{2x^2 - 7x + 3}$ ۲۰ نمره

سوال ۳- مشتق تابع $f(x) = (x^2 + 3x)\sqrt{3x + 10}$ را محاسبه کرده و به کمک آن مقدار $f'(-2)$ را بیابید. ۲۰ نمره

سوال ۴- معادله خط مماس بر منحنی تابع $y = \frac{9x - 2}{x + 1}$ را در نقطه به طول $x = -2$ (واقع بر نمودار آن) بنویسید. ۱۵ نمره

سوال ۵- نمودار تابع مثلثاتی $f(x) = \cos 2x - 5\sin x + 6$ را به کمک جدول تغییرات رسم کنید. ۲۰ نمره

سوال ۶- انتگرال نامعین زیر را محاسبه کنید : ۱۵ نمره

$$F(x) = \int 40x^6 (2x^5 - 1)^3 dx$$

سوال ۷- مساحت ناحیه محدود به دو سهمی $y = x^2$ و $y = \frac{3}{4}x^2 + 1$ را بدست آورید. ۲۰ نمره

موفق باشید

پاسخ سوال ۱: دوره تناوب تابع $y = 3 \cos(\pi x) + 2$ برابر است با $T = \frac{2\pi}{\pi} = 2$. چون $-1 \leq \cos(\pi x) \leq 1$ خواهیم داشت

$3 + 2 \leq 3 \cos(\pi x) + 2 \leq 3 - 2$ که نتیجه می‌دهد $-1 \leq y \leq 5$. یعنی: $\max y = 5$ و $\min y = -1$

پاسخ سوال ۲: $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 5x + 6}{2x^2 - 7x + 3} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x-3)(x-2)}{(x-3)(2x-1)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x-2}{2x-1} = \frac{3-2}{2 \times 3 - 1} = \frac{1}{5}$

پاسخ سوال ۳: $f(x) = (x^2 + 3x)\sqrt{3x+10} \rightarrow f'(x) = (2x+3)\sqrt{3x+10} + \frac{3(x^2+3x)}{2\sqrt{3x+10}}$

$$\rightarrow f'(x) = \frac{15x^2 + 67x + 60}{2\sqrt{3x+10}}, \quad f'(-2) = \frac{60 - 134 + 60}{2\sqrt{4}} = \frac{-14}{2} = -7$$

پاسخ سوال ۴: چون $y(-2) = 20$ پس نقطه تماس عبارت است از $A = (-2, 20)$. چون $y' = \frac{11}{(x+1)^2}$ پس شیب خط مماس در نقطه

A برابر است با $y'(-2) = 11$ و معادله خط مماس بر منحنی در نقطه A عبارت است از $y = 11x + 42$.

پاسخ سوال ۵: دوره تناوب این تابع برابر $T = 2\pi$ است. نمودار آن را در بازه $[0, 2\pi]$ رسم می‌کنیم.

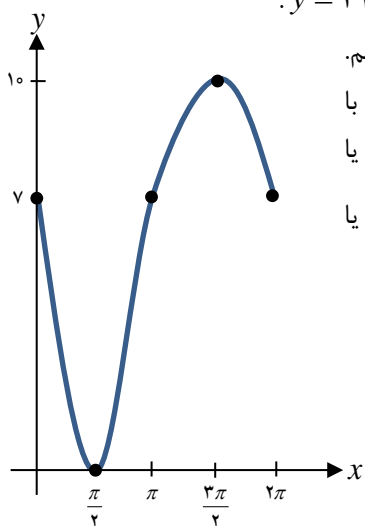
دو نقطه ابتدا و انتهای منحنی $(0, 7)$ و $(2\pi, 7)$ هستند. مشتق تابع برابر است با

$f'(x) = -2 \sin 2x - 5 \cos x$. اگر $f'(x) = 0$ آنگاه $-2 \sin 2x - 5 \cos x = 0$ و یا

$-\cos x(4 \sin x + 5) = 0$. چون $4 \sin x + 5 \neq 0$ پس $\cos x = 0$ که نتیجه می‌دهد $x = \frac{\pi}{2}$ یا

$x = \frac{3\pi}{2}$. نقاط ماکزیمم یا مینیمم (احتمالی) تابع عبارتند از: $(\frac{\pi}{2}, 0)$ و $(\frac{3\pi}{2}, 10)$.

جدول تغییرات تابع را کامل می‌کنیم.

x	0	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{2}$	2π
f'	$-$	0	$+$	$-$
f	7	\searrow	0	\nearrow
			10	\searrow
				7

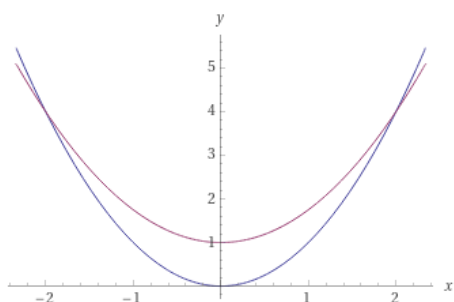
پاسخ سوال ۶: اگر فرض کنیم $f'(x) = 4x^3$ و $g(x) = 2x^5 - 1$ آنگاه داریم $f(x) = x^4$ و $g'(x) = 10x^4$ و انتگرال را می‌توان به

صورت $F(x) = \int (10x^4)[4(2x^5 - 1)^3] dx = \int g'(x)f' \circ g(x) dx$ نوشت. به کمک فرمول مشتق همراه، جواب این انتگرال برابر است

$$F(x) = f \circ g(x) = (2x^5 - 1)^4 + c$$

پاسخ سوال ۷: شکل تقریبی دو سهمی را رسم می‌کنیم.

دو نقطه برخورد سهمی‌ها با حل دستگاه معادله زیر به دست می‌آید.

$$\begin{cases} y = x^2 \\ y = \frac{3}{4}x^2 + 1 \end{cases} \rightarrow x^2 = \frac{3}{4}x^2 + 1 \rightarrow x^2 = 4 \rightarrow \begin{vmatrix} 2 \\ 4 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} -2 \\ 4 \end{vmatrix}$$

مساحت ناحیه محدود به هر سهمی و محور x را در بازه $[-2, 2]$ محاسبه می‌کنیم:

$$S_1 = \int_{-2}^{+2} x^2 dx = \frac{1}{3} x^3 \Big|_{-2}^{+2} = \frac{1}{3} (8 + 8) = \frac{16}{3}$$

$$S_2 = \int_{-2}^{+2} (\frac{3}{4}x^2 + 1) dx = \frac{1}{4} x^3 + x \Big|_{-2}^{+2} = 4 + 4 = 8$$

مساحت ناحیه محدود به سهمی $y = \frac{3}{4}x^2 + 1$ و محور x ها برابر است با:

$$S_2 - S_1 = 8 - \frac{16}{3} = \frac{8}{3}$$

مساحت ناحیه خواسته شده برابر است با: